

NAPILÓ

ca 1936 kedd, június 16

Alapította: FEHÉR DEZSŐ (1898-1935)

XXXIX. évtolyam, 136. szám.

10 százalékos keresett Druțu

Elektrotechnikai diplomája van Cozianu építészfőmérnöknek

București, június 15.

Intézkedési bizottsági vizsgálat megállapította, Cozianu mérnök, aki elsősorban a halálbüntetéssel történt szelvényezésért és aki állandóan az építési osztályon teljesített szolgálatát is építészmérnök, hanem elektrotechnikai diplomája van.

Ehát nem is volt jogosult arra, hogy építészeti munkákat átvegyen, csak megállapítást nyert, hogy

Druțu a vállalkozó nem kevesebb, mint hatvan százalékos keresett az építkezésnél. miután egyetlen jó anyagot sem használt be és a faanyagról éppen úgy mint a szegről és kapcsokról tudta, hogy azokat már sokszor használták és nem lehetnek tartósak.

A gerendák és deszkák korhadtak voltak és a teherbíró képességük sem volt számításba véve. A fővárosi tanács intézkedett, hogy az egész átvételi bizottságot cseréljék ki. A bizottságból

meneszti mindazokat, akik nem szakemberek és minden egyes átvételi csoporthoz szakembereket osztanak be, úgy hogy a jövőben az átvétők teljes felelősséggel tartoznak, nemcsak a mennyiségért, hanem a minőségért is.

Ugyancsak elhatározta a főváros tanácsa, hogy felülvizsgálják az összes sportterek tribünjeit, hogy megállapítsák azok ellenálló képességét, jól van-e kiszámítva és nem adhatja-e elő magát hasonló tömegszerencsétlenség.

Népszavazást követel Hitler

et ért a birodalommal szomszédos németlakta területeken

Anglia megszünteti a megtorlásokat

Páris, június 15.

Echo de Paris londoni tudósítója közölte, hogy az angol kormány álláspontja szerint Németország kedden választ ad az angol kérdésre. Hitler válaszában határozottan kijelentette, hogy a német birodalom nem ismeri el jelenlegi határait és megelégedve, illetve nincs kielégedve a jogegyenlőséggel szemben, amit eddig kapott, azaz hallgatósági tudomásvétel mellett megszerzett területek.

Németország követeli a népszavazás elrendelését mindazon területeken, ahol németlakta területek vannak.

Igy népszavazást követel a szudéta németek által lakott Csehszlovákiában, Ausztriában és Lengyelországban, ahol Sziléziában vannak hatalmas német tömbök. Csehszlovákiában három és fél millió német él, Ausztriában hétmillió és egymillió körül van a lengyelországi egytömegben élő németek száma. Ha Hitler vágyálmai teljesednének, a háború főgyőztese Németország volna, mely tiz-tizenkétmillió főnyi új némettel szaporítaná a kiszélesedett német birodalom lélekszámát.

A Cress Assosiassion jelenti, hogy az angol kormány szerdai ülésén kimondja az olaszellenes megtorlások megszüntetését. Gyakorlatilag úgy fog ez megvalósulni, hogy Franciaország és Anglia

Genfben albizottságot küldenek ki annak a bevizsgálására, hogy fenntart-

Argetoianu választott: Ha már diktatura — legyen jobboldali

București, június 15.

A braila megyei Tataru községben népgyűlést rendezett Argetoianu agrárpártja. Argetoianu beszédében előbb azt hangoztatta, hogy ő milyen eredményeket ért el kormányzása alatt, majd kritizálta azokat a kormányokat, amelyek utána kerültek hatalomra. Hangoztatta, hogy mindig a diktatura ellen volt és a parlamentarizmus, valamint az alkotmányosság híve. Ha azonban úgy adódnának a körülmények, hogy a legtöbb körök véleménye sze-

rint diktaturára volna szükség, akkor szívesebben látja a román nemzeti és keresztény diktaturát, mint az idegen baloldali diktaturáját. A gyűlés után Argetoianu találkozott Gogával és a lapok véleménye szerint állítólag a két politikus több kérdésben közös megállapodásra jutott. Gyűlést tartott a Braila megyei Janca községben Brătianu György pártja is és a fiatal politikus élesen lándzsát tört beszédében a szélsőséges jobb- és baloldali áramlatok ellen.

Vészárkokból védték magukat zsidó kolóniák

Angol repülőosztagok segítségével visszavertek két arab támadást

Jeruzsálem, június 15.

Ajzsaka zajlott le az első tömegesen megszervezett arab támadás zsidó kolónia ellen. A felkészült arab csapatok a Tel-Aviv földműves telepet tüzték ki az első támadás célpontjául. A kolóniák előre értesültek az arabok támadásáról és lövészárkokat építettek. Ugyancsak informálva voltak a támadás időpontjáról is. A nagyobb csendben elhelyezkedtek a lövészárkokban és várták az arabokat. Az általános támadás-hegy fénycsóva adta meg a jelt. A csata kezdődött, Tel-Aviv védői hőiesen állottak a har-

cot, amelyről csakhamar értesült az angol kormányzóság is. Tekintet nélkül az éjszaka idejére, azonnal harci repülőgépeket küldtek ki, amelyek megvilágították fényzóráikkal a terepet és bombatűz alá vették és gépfegyvereikkel kaszálták az ostromlókat. Az arabok két tűz közé kerültek és rövidesen futásban kerestek menedéket.

Hasonló volt a helyzet Ainhard telepen is. Az áldozatok számáról még nem adtak ki jelentést. A főbiztos megszigorította a statáriumot. Halál jár mindenkire, aki fegyveres támadásban részt vesz, vagy közlekedési eszközt szándékosan megromlaltat.

A megyében is átvette a munkamara az ipartestületek vagyonát

A múlt hónap elején megalakult Munkakamara, az oradeai Ipartestület átvétele után sorozatosan átvette a kerületébe tartozó összes Ipartestületeket. Az átvétel, illetve átadásokról Muth Gyula, a munkakamara elnöke a következőket mondotta:

— Diósg és Sacueni kivételével most már mindenütt megtörtént az Ipartestületek átvétele. A legszebb vagyont Tincán találtam, leggyengébb volt az eredmény Satumare és Zalău. Satumaren ugyanis az Ipartestület vagyonát még 1884-ben átvették az Olvasókörre Zalău csak az ipari Szindikátusoknak van vagyonuk. Át-

írták még az Ipartestület vagyonát Baia-Maren (ingatlan nincs, csak betétkönyvek), Marghitan (ház van), és Beiușon (kicsi a vagyon, de nincs adósság).

— A munkakamara visszautasította Valea lui Mihai, Celul Silvaniei és Seini-i Ipartestületek vagyonát és ezek árverés alá kerülnek, Salonta ügye függőben marad.

— Ha az összes átvétel megtörténik, mérleget készítünk az iparos szekció vagyonáról — fejezte be nyilatkozatát Muth Gyula — és ebből fogjuk az iparos intézményeket fenntartani és fejleszteni.

Örizetbe vették Baia-Mare helyettes polgármesterét

Juga tanár elsikkasztott egymillióhatszázezer lej értékpapírt „Spercre adtam” — védekezik a helyettes polgármester

Baiamare, június 15.

Baiamare városa még békében kölcsönt kapott a magyar államtól iskolák építésére és ebből kifolyólag az impérium átvétele idején ötmillió lejjel tartozott az államnak. A magyar államnak ezt a követelését a békeszerződés aláírása után a román államkincstár átvette és mivel Baia-Mare városa ezt a tartozását nem törlesztette, a kincstár annak behajtására pert indított és lefoglaltatta a pénzügyigazgatóságnál a város jövedelmének egy részét.

Ezekben az időkben Juga Augustin, iparostanonciskolai igazgató volt a baiamarei városi ideiglenes bizottságnak egyik tagja. A bizottságban Juga, aki a helyettes polgármesteri ügykört látta el, bejelentette, hogy ő ebben az ügyben behatárolt érdeklődött Bucurestiben, a köztartozások országos pénztáránál, ahol azt a felvilágosítást kapta, hogy

ezt az egész békeidőbeli tartozást egymillió hatszázezer lej értékű kötvénnyel el lehet intézni.

Az ideiglenes bizottság kapott az alkalmon, megszerezte az értékpapírokat amelyeket átadott Juga Augustinnak. azzal, hogy vigye ezeket az állampapírokat Bucurestibe és intézze el a tartozás ügyét.

Hogy mit csinál Juga Bucurestiben

a köztartozások pénztárában, azt még egyelőre homály fedi. Annyi bizonyos, hogy hazajövet egy hivatalos iratot mutatott be a városi ideiglenes bizottságnak, amely szerint

az államkincstár törölte ezt az ötmillió lejes követelést.

Ardelean Octavian dr. vármegyei prefektus hónapokkal ezelőtt hivatalvizsgálatot tartott a baiamarei város házában és ekkor megállapította, hogy

Juga nem hozott magával nyugtát és még azt sem tudta igazolni, hogy hol és kinek adta ki az értékpapírokat.

Az az írást ugyanis, amely szerint az államkincstár közölte Baia-Mare városával szemben fennálló ötmillió lejes követelését, nem vehette annak a bizonyítékául, hogy Juga az értékpapírokat, amelynek forgalmi értéke megközelíti a hatszázezer lejt, tényleg át is adta a pénzügyminisztérium illetékes osztálynak.

A prefektus bizalmasan érdeklődött ebben az ügyben a pénzügyminisztériumban, ahol a legnagyobb meglepetésére azt az információt kapta, hogy

a minisztérium semmiféle értékpapírt nem kapott Baia-Mare városától.

De nem is kaphatott, illetve nem is volt rá szüksége, hogy Juga oda bármilyen összeget befizessen, mert az állam egy általános rendelettel törölte az összes városok mindama tartozását, amely iskolák építéséből keletkezett, mivel az iskola-épületek az állam tulajdonába mentek át és így nincs értelme, hogy azok árát a városok fizessék.

Az ügyészre!

Ilyenformán kiderült, hogy

Juga Augustin elsikkasztotta a reabizolt 1,632.000 lei értékű értékpapírokat,

amelynek forgalmi érték 700 ezer lei. Annyit ő maga is beismert, hogy a kötvényekért

500 ezer leit kapott,

de megmaradt amellett, hogy azt az ötmillió lejes tartozás elintézésére fordította.

Ezért a vármegyei intézmény-bizottság, amely előtt az ügyet a vármegyei prefektus referálta, úgy határozott, hogy Juga, aki egyébként a városi állásairól már az ügy kezdetén lemondott, jelenti az ügyésznek.

Ugyancsak tegnap ült össze a liberális-párti fejelemi bizottsága is, mely Juga kizárta a pártból.

Juga Augustin ügye mára szenzációs fordulatot vett: a rendőrség, a királyi

ügyészseg utasítására őrizetbe vették Augustint, akit az ügyészseg utasításáig őrizetben tart.

A fátyla kialszik

Szükszaru távirat jelenti Bécsből, hatvankét esztendősen korában meghalt osztrák újságírásnak egyik kivételes személyisége Karl Krauss a Fackel című szerkesztője és megalapítója. Karl Krauss ennek a hetilapnak a révén szerzett népszerűséget, ami főleg abban nyilvánult meg, hogy mindenütt ezen a néven hívták: Fackel Krauss.

Sokan Karl Krausszt összehasonlítják Max Hardennel, a berlini publicistával. Kettőjük között lényeges eltérés volt, amelyben Harden kiméletlenül hadonászott, míg Karl Krauss pártatlan és egyelőre a metsző guny volt. A Fackel Kraussé a maró gunyt fröccsentett mind az igazságot, akik vétettek az igazi morál, a politikai gazdasági becsület ellen. De támadások sem mentek az igazság mesgyéjén. Karl Krauss sohasem volt erőltetett, sem felel egy pillanatra sem állíthatatlannak, hogy valamelyik támadása méltatlan volt, igaztalan lett volna. Viszont az igazságért békén addig, míg az el nem távozott, élet porondjáról. Érdekes, hogy akit védelmébe vett, azért körömszakadtáig védte. Hetilapját, a Fackel-t egész ismerték s nemcsak németek olvasták. Krauss annyira szorosan egybeforrt a lapjával, hogy most halála után Fackel kialszik. A »Fátyla« nem lobog többé, nem világol bele abba a sötét éjszakába, amelyben oly sok magabizással röpködtek a denevérek...

Ki a bűnösebb?

A „Napló” tudósítása nyomán a timisoarei „Déli Hírlap” vezércikkkel ír az oradeai táblai tárgyalásról, amelynek satumarei pénzügyi tisztviselői a vádlottai. A bűnös tisztviselő ügye országos szenzációt keltett s a „Déli Hírlap” cikkirója mingyártanulástól von le a bűnpörből:

»A piszok és szenny egész áradata újból végighömpölygött a bírósági tárgyalótermen, amikor felfedték a satumarei bünszövetkezet minden aljas machinációját, mely az adózó polgárok megszarolásában csúcsosodott ki. Láttuk az egyik adóellenőrt, aki addig fenyegette a szegény megijedt kisiparost, míg a szerencsétlen minden megtakarított pénzét szállította neki.

Mindenösszezsarolt pénz kevés, mert a havi négy-ötezer lei fizetésből nem telik livrés inasra, a gyermek mellé nevelőnőre, a feleségnek drága és legdrágább töltetkekre. Az asszony pompázni akar, pukkasztani akarja a bárányokat, egy-egy ruhája többre kerül, mint a férj három havi fizetése. És az asztalos előveszi leánya hozományát, könnyekkel áztatja egész munkássága eredményét, de elviszi az adóellenőrnek, mert fél.

Feneketlenek voltak ezek a zsebek. Mások keservesen összekuporgatott garasait, megalázásokkal megszerzett kölcsönöket, hozományokat, mind úgy szívták magukba, mint a forró homok a cseppnyi vizet. És elindultak egyen, ketten, hárman... És mindig többen lettek, amikor látták, hogy így is lehet. Így is lehet, mert az ellenőrt senki sem ellenőrizte. Mert az, kinek ez kötelessége lett volna, szintén beállott a sorba sápot szedni Buzós fekély fakkadt fel a satumarei botrány nyomán. És közben halljuk a beszédeket, hogy meg kell teremteni a közéleti tisztaságot, szép szavakat arról, hogy meg kell szüntetni a korrupciót, ki kell irtani a zsarolást. Ki a hibás? Mindenki. A bűnös tisztviselő, akit csábít a könnyű pénzszerezés lehetősége, a felelősség, aki részt vesz a bűnös üzletekben, a felsőség, mely nem néz a körmére ezeknek a magukról megie-

NAPIRENDE

ledkezett embereknek és a közönség is. A közönség, mely fél, mely megijed, reszketni kezd, ha adóról hall és dermedt ijedségében odaad mindent. A satu-marei példa legyen tanulság. Tanulság azoknak a tisztviselőknak, akik szintén ennek a meredélynek a szélén támoynognak és tanulság a közönségnek is. Ajtót mutatni a lelketlen kufároknak és feljelenteni őket! A közéleti tisztaságot csak úgy lehet megteremteni, ha ebben a munkában összefog mindenki: hivatalos fórumok és közönség egyaránt.

Ahogy elképzelték

Magyarországon az egyik szélsőjobb oldali alakulatot, az úgynevezett »kaszák-kereszteseket« felgöngyölítette a hatóság. Böszörmény, a vezér és az alvezérek börtönben várják a főtárgyalást. A megelégtelt demagógia hőseiről olvastuk az »Egyenlőség«-ben a következőket:

»A hatóságok kezében most már bűnügyi akta lett a Böszörményi-féle programból s bűnül a programnak az a része is, ahogyan a zsidókérdés úgynevezett megoldását elképzelték. Ez az elképzelés nem is új, másfél évtized óta kísért ez a program, melyet egyszer a dohányuccai templom felrobbantásával másszor a husvéti istentiszteleten rendezett lövöldözéssel tartkítanak.

A zsidókérdés megoldását Böszörményiek úgy képzelték, hogy mindegyik elveszik a zsidók pénzét és néhány zsidó vallású bankigazgatót, vállalati vezetőt tusként visszatartanak. Azután megkezdik a zsidó vallású magyar állampolgárok előéletének kivizsgálását. Az 1900 óta bevándorolt zsidókat kitoloncolják, azokat, akik 1900 előtt jöttek Magyarországra, megtűrik ugyan, de minden pénzüket elveszik, szigorú adót vetnek ki rájuk és új törvényekkel megakadályozzák, hogy a zsidók bármilyen fixfizetéses állást tölthessenek be. Ezután került

volna sor Böszörményiek elgondolása szerint a bankok és kartelek átvételére, illetve megszüntetésére.

Hosszu évek óta folyik ez a hangulatokeltetés a kaszák-keresztesek cégére alatt. »Szabadságindulokat« irattak a néptársakkal és fősportvezetőkkel. Minden egyes induló kicsattanó gondolata a féktelen zsidóüldözés.

Ghettó csúf párja, szörnyű kelevény: Tipord el Böszörmény.

— Így zeng Tápíószelén az egyik, A másik Turán ezt zengeti lantján:

Legyen minden sóhajlásunk egy ima: Hogy reszkessen a ghetócskának ina.

Körösladányban így izgattak:

Ha jól megsejtelek Magyarországot, Mindenhol látod Izidort a turáni átkot.

A pécsi költő így látja:

Idegen fáj szívja fel a véredet, Annak izzadsz verejtéket, kincseket.

Nagy Mihály néptárs ezt óhajtja:

Vörös zsidó hagyjad el Hazánkat, Elég volt már, a magyar nép nem várhat.

Batyus, füttyölős, zsidó kényur, vérszopó »getósok« szerepelnek a többi versben, melyek menekülésre is felhívják a zsidóságot: mert számára nincs irgalom...

Gyűjteményben is megjelentek ezek a fűzfaversek, melyek évek óta mételezik meg a falusi magyarság lelkét. A műveltség legalacsonyabb foka rikolt ki ezekből a fércművekből, a Barna Kéz sóvárgása, meg nem emésztett jelszavakkal és külföldről importált vágyálmokkal.

Ha te ütöd az én — én ütöm a te zsidódat

Megemlékeztünk már a bucaresti nagy lapok, az Universul és a Dimineața közötti harcáról. Természetesen a nagy ütőkártya, hogy melyik lapnál több a zsidó. Ha sokáig tart az ütközet kiderül előbb — az Universul és Dimineața lelke rajta, — hogy Bucurestiben minden újságíró zsidó. Ime a névsorok:

Az Universul a Diminetaról:

Avrum Brauer Rosenfeld (Graur), Schmil. Pauker (Emil Pauker), Samiel Labin (Train Vlad, Matiasz), Burach, Braunstein (B. Braunstein), Ghidale, Gersch Brauer (Graur), Eissig Brauer (A) ex (Avrum Chochler (Alexandru (C. Martin, Mister Kálmán Blumenfeld (Scrutator, Borne), Burach, Leiserovits (Bar), (Alex. Gruia), Avrum Schulomai (Sandu), Leon Hechter (Lascar (Samsom Avramovici (A. P. Rosenthal (Rales), Nathan Kálmán (N. Constantin), M. Finkeltstein (Econom), Heim Schor (H. Sor), Ana Bauer (Ana Canarache), Osterstetzer (E. Marghita (Avrum (A. Hara Lambie), I. (I. Blumenfeld (I. B. Florian), L. (L. Florin), C. Schönfeld (C. Set), Avrum Rosenthal (A. Relea).

A Dimineața az Universulról:

Josef Fermo (külpolitikai főszerkesztő), B. Marian (szerkesztőségi főszerkesztő), Neigher I. Negel (basarabini főszerkesztő), Hoenig I. Mioreanu (munkácsai főszerkesztő), W. Poliakow, zsidó lerista (londoni levelező), dr. Roim Rotman, T. Zaharia-Toivi Zelma, Avram, Edelstein Al. Nedeleanu, seneanu-Beatrice Grünberg I. Sami Ascher, Moisescu, Idel Maurmeister I. Eidoreanu, Harry Rosenthal I. Weintraub (mind szerkesztők), Schor-Sulcini (vidéki főszerkesztő), T. Rosen (Az Universul irodalmi főszerkesztője és végül az Universul szerkesztője, aki nevével jegyzi a legnagyobb román lapot. M. Leibovits).

Szép háboru nemde?

MONDJANAK LE

a Magyar Párt semmittevő vezetői!
követelte Szabó képviselő a vasárnapi beszámoló gyűlésen

Támadta a kisgazdapártot és a MADOSZ-t
Romániának és Magyarországnak közeledniök kell egymáshoz

Oradea, június 15.

Az országos Magyar Párt bihori tanácsának meghívására vasárnap délután tartotta meg beszámolóját a katolikus Kör nagytermében Szabó képviselő, a párt s a párt parlamenti frakciójának egyetlen kisiparos tagja. A beszámoló iránt nagy érdeklődéssel vártak, amit az a körülmény igazolt, hogy ez alkalommal zsúfolásig teltek a Katolikus Kör nagyterme.

A gyűlést dr. Markovics Manó nyitotta meg, üdvözölte Szabó Béné képviselőt, majd átadta a szót a Magyar Párt kisiparos képviselőjének, aki felelősen felelt az érdeklődés mellett kezdte meg a beszámolóját.

Szabó Béné beszédét négy részre osztotta. Az első részben foglalkozott a Magyar Párt parlamenti csoportjának munkásságával, a második részben az országos Magyar Párt munkásságát mutatta, a harmadik részben az új törvényt ismertette, míg a negyedik befejező részben kitért arra, hogy a magyarság szempontjából mik volnának általános tennivalók?

— Ami a Magyar Párt parlamenti csoportjának a munkásságát illeti, — mondotta Szabó Béné — ez a csoport mindig és mindenkor igen erős harcot folytat az itt élő magyarság érdekében. Azvát tettük a parlamentben azokat a törvényeket, amelyek a magyarságot megerősítik, de ugyanez a parlamenti csoport eljár a helyi hatóságoknál is, ha az ott volt szó, hogy a magyarság káros, vagy másik tagjának az érdekeit meg kellett védeni.

Majd Szabó Béné rátért az Országos Magyar Párt munkásságára. Ennek kapcsán az iparos képviselő leszögezte, hogy az országos Magyar Pártot a közéletben több oldalról érte támadás, valamint igen éles kritika.

— Voltak ugynevezett jóindulatú kritikák, — mondotta Szabó Béné. — Ezek a kritikák belülről jöttek és gyakori használtak. Nagy kárt okoztak a magyar érdekeknek azonban azok a kritikák, amelyek kívülről jöttek. Legtöbb esetben olyan emberek támadták a Magyar Pártot, valamint annak vezetőségét, akik nem tartoznak a Magyar Párt kötelékébe, hanem szellemétől távol állottak.

Szabó Béné ezután hosszabban foglalkozott a kisgazda párttal, a Réthy-frakcióval.

— Ennek a pártnak a működését figyelmeztettem. Azt a megállapítást tettem, hogy ezek az emberek legkevésbé kiszáradtak és a földhöz semmi köztük sincsen.

Rátért Szabó Béné a Magyar Dolgozók Blokkjára. Ami ezt az alakulatot illeti, Szabó Béné rendkívül éles bírálatot gyakorolt az alakulat működése iránt. Többek között a következő kiértékelést tette:

— Azok az emberek, akik ebben az alakulatban tömörültek, már a címmel provokáltak. Mit jelent ugyanis az, hogy Dolgozók Blokkja? Vajjon azt jelent, hogy csak ők dolgoznak és más nem?

Ezután tért rá a Magyar Párt kisiparos képviselője az új ipartörvény ismertetésére. Bejelentette, hogy az új ipartörvénynek szülőapja: Román Valér. Először arra mutatott rá, hogy Román Valér mit akart elérni az ipartörvénnyel? Első formájában a törvény kezdetülvihetetlennek mutatkozott és éppen ezért sokat módosítottak rajta. Az új ipartörvény úgy, ahogy van, jónak mondható és kielégíti a kisiparosok érdekeit.

Súlyos sérelem éri azonban az iparosokat az Ipartestületek elvesztésével. A munkakamarák nem tudják az

iparosság érdekeit úgy képviselni, mint az kívánni lehetne.

Külön problémát jelent ezen felül az Ipartestületek vagyonának az átvétele, illetve likvidálása. Hogy ezt a kérdést sikeresen meg tudják oldani, ahhoz szükséges lenne, ha az iparosság ugynevezett Ipari Szindikátusokba tömörülne. Erre a törvény megadja a lehetőséget is, amennyiben már tíz iparos megalakíthatja az »Ipari Szindikátust«. Ezeknek a Szindikátusoknak a feladata az lenne, hogy a kisebbségi kisiparosságot megfelelő formában képviselje a jövőben.

Végül rátért Szabó Béné arra a kérdésre, hogy a Magyar Párt kebelén belül mik volnának az általános tenni valók? Elsősorban arra van szükség,

hogy az Ardealban élő magyarságot megszervezzék a párt keretein belül.

Szükséges továbbá, hogy azonnal a magyarpárti vezetőségi tagokat, akik jelenleg semmi aktivitást sem fejtenek ki s ezt a vezetőségi tagságot csak érvényesülési alkalommal játszásként, elfávoztassák a vezetőségből és átadják a helyüket azoknak, akik vállalják a komoly, becsületes munkát. Ez a munka felelősségteljes és egész emberit kíván.

Beszéd végén Szabó Béné rendkívül érdekes kijelentést tett.

— Üzenem azoknak, akik a határon túl élnek, hogy igyekezzenek megértést keresni a román néppel.

KALOTAI GABOR RIPIORTJA:

Harci lázban választják meg a timisoarai ügyvédi kamarát

A svábok el akarták árulni a demokrata-frontot — Dr Zigre Miklóst hívták meg a választások levezetésére

Timisoara, június 15.

Néhány nap óta harci lázban ég a timisoarai ügyvéd-társadalom. Június 21-én immár harmadszor s minden valószínűség szerint utoljára kerül kamarai választásra a sor. A bucarestii véres ügyvédverések után Timisoarán próbált győzelmet kicsikarni magának, ha kell erőszakkal is, a szélső jobboldal, de a rendőrhatalóságok éber ellenállásán megtört minden akció. Ezzel szemben azonban a választást mégsem sikerült levezetni.

A Napló munkatársa az első választási kampány megindítása óta állandó figyelemmel kísérte az eseményeket és kapcsolatot tartott fent az egyes pártok vezetőivel. Ezeknek a felvilágosítások alapján próbáljuk most pontos fényképet adni annak, ami a múltban történt, ami a mai helyzetet visszautkrözi és amit a jövőben még várni lehet.

A tárgyilagosság kedvéért semmi esetre sem lesz érdektelen bevezetőnek legalább annyit feljegyezni, hogy a tízenkéttagú kamarai választmánynak Timisoarán a békében is volt két román tagja, akkor amikor az ügyvédi kamarának mindössze négy román tagja volt.

Az impérium változás után a kisebbségi ügyvédek loyálisaknak akartak mutatkozni s ezért ők maguk ajánlották fel a paritásos rendszert a kamarai választmány megválasztásánál, jöllehet az akkori kamarának csak egy nyolcadrésze volt román. Így történt, hogy az 1920-as választmányba hat kisebbségi és hat román került.

Az impérium változás után a román ügyvédek száma jelentékenyen felszaporodott s körülbelül egy éve már az volt a helyzet, hogy a kamarában helyetfoglalt 103 zsidó, 41 illetve 43 magyar és német ügyvéd, azaz összesen 107 kisebbségi és 123 román. Azóta körülbelül aránylagosan 360-ra szaporodott fel a kamarai választók száma.

Három évvel ezelőtt hangzott el az első kisebbségellenes támadás a kamarai választási kampánynál, amely erősen antiszemita jellegű volt és cuzista

részről provokálták.

Az 1936. évi kamarai választást a bucaresti-i események, majd az Ungár-ügy előzték meg. A bucaresti-i események itt azt eredményezték, hogy létrejött a román keresztény ügyvédek pártja, mely eleinte antiszemita jellegű volt, később kifejezetten kisebbségellenes álláspontot foglalt el. Ez a párt listájára csak keresztény-románt volt hajlandó felvenni. Egy másik lista volt a nemzeti párté, amellyel a kisebbségek indultak volna a választási küzdelembe, ezekkel Ungár dr. folytatott szövetekezési tárgyalásokat. Ungár dr. hathatós arányt ajánlott fel, azonban a választást megelőzően az utolsó pillanatban a nemzeti parasztpártiak felborították a megegyezést, ragaszkodva a nyolcnégyes arányszámhoz, hivatkozással arra, hogy nekik is tekintetbe kell venni azokat a szempontokat, amelyeket más listaállító román ügyvédpártok maguk elé tűztek, amikor a többséget a listán a többségi nép ügyvédeknek biztosították Ungár dr. és a nemzeti-parasztpárt ügyvédképviselői csúnyán összevesztek s miután a volt helyettes dékán leszögezte, hogy ilyen kijelentések után a nemzeti parasztpártot nem tartja demokratikus alakulatlak, közte és a nemzeti parasztpárt között a kapcsolat teljesen megszakadt.

Ezután a jobboldal lépett akcióba és minden lehetőt elkövetett arra nézve, hogy Ungár dr. legyen az, aki mint helyettes dékán a választásokat levezesse. Ezt a célját el is érte. Ungár dr. mint tudjuk politikai cselekmények miatt vizsgálati fogságba helyezték, s csak kb két hónap után sikerült szabadlábrahelyezését elérnie.

Közben Mercea dr. dékán, aki mint listavezető mindeddig szívesen adta nevét, egy olyan listaalakulathoz, amelyben románok és kisebbségek is szerepelnek, lemondott tisztségéről. Állítólag megfenyegették, hazaárulónak nevezték, ha paktálni merészel a kisebbségekkel. Ennek következtében dr. Zigre Miklóst hívták meg a választások levezetésére Oradeáról a timisoa-

Bratca Familia Pensio Megnyílt!

Olcsó előszezon árak! 10 holdas fenyves parkban, pormentes levegő, kitűnő ellátás, kényelmes szobák folyó-vízzel, villanyvilágítással, gyermekek szülőfelügyelet nélkül is nyaralhatnak, Oradea—cluji fővonalon, gyorsvonat-megállóhely. Érdeklődni: Oradea. Telefon 687. vagy levélben Familia Pensio BRATCA.

Az általános gazdasági problémákat itt a Dunamedencében csak abban az esetben lehet legyőzni, hogy Románia és Magyarország kölcsönösen közelednek egymáshoz és kellő megértéssel dolgoznak egymás mellett a jövő érdekében!

Szabó Béné beszéde nagy tetszést keltett a halgatóság körében. A beszámoló után intézőbizottsági ülés volt, amelyen Szabó Béné személyenként kalgatta meg az iparosság panaszeit. Az intézőbizottsági ülés után bankett volt, amelyen részt vett a párt vezetőségének minden tagja.

ra-i ügyvédi kamarához.

Most már csak két lista áll egymással szemben s minden valószínűség szerint a választásokon is e kettő között folyik majd le a küzdelem. Az egyik a nemzeti parasztpárti lista, amelyiken két helyet kaptak a svábok, egyet a magyarok és egyet a zsidók, a másik, a tisztá román keresztény-párti ügyvédlista. A nemzeti parasztpártiak presztizskérdésnek veszik a győzelmet, mert ők képezik a demokratikus frontot, szemben a kisebbségnélküli másik listával, amely teljesen jobboldali jellegű.

A magyar ügyvédek között erős szervezkedés folyik, abban az irányban, hogy egységesen vegyenek részt a június 21-iki választáson a nemzeti parasztpárti demokratikus lista oldalán, hasonló arányu propaganda folyik a legnagyobb titokban a zsidó ügyvédek között is.

Módunkban volt a jobboldal egyik képviselőjével is beszélgetést folytatni, aki mindenekelőtt kulisszatitkot árult el:

— A svábok titokban megpróbálták elárulni a másik listát, és »keresztény« alapon fuziót ajánlani fel a román keresztény-párti ügyvédeknek, azonban ezt a közeledést a román keresztény ügyvédek pártjának az a frakciója hiúsította meg, amelyik mindenkor leszögezte, hogy ő nem keresztény atapon állt a román keresztény-párti lista mellé, tehát nem antiszemita alapon, hanem kisebbségellenes programmal, minél fogva semmiféle kisebbségi párttal nem lesz hajlandó kollaborálni.

— Mit gondol ügyvéd ur, ki lesz a győztes a választáson?

— Ha rendes választás lesz — hangzott el a harcias válasz — akkor mi sem természetesebb, minthogy könnyen győz a demokratikus lista, mert a kisebbségek számbeli fölényben vannak a többségekkel szemben, azonban le kell szögezni, hogy mi mindent elkövetünk majd, ha kell külső elemek bevonásával is, hogy a mi meggyőződésünk érvényesüljön és a román keresztény-párti ügyvédek listája győzedelmeskedjen.

Befejeződtek a perbeszéd- dek a satumarei csaló pénzügyigazgatósági tisztviselők ügyében A tábla szombatra hirdet ítéletet

Oradea, június 15.

Szombaton délután és egész hétfő délelőtt tartottak a perbeszéd-
dek a satumarei pénzügyi tisztviselők bün-
perében. Szombaton délután dr. Winkler
Ion, dr. Bleda Vasile és dr. Cocea
mondották el védőbeszédeiket, míg
hétfőn délelőtt dr. Zigre Miklós a 19
vádpontra alapján elítélte Sebestyén fő-
vádott ügyében fejtette ki, hogy Se-
bestyén nem követett el semmiféle
bűncselekményt. Sorba veszi a Sebes-
tyén ellen emelt vádpontokat és ki-
mutatja, hogy azoknak legnagyobb
része nincsen semmiképpen bizonyítva.
A tanúk egyébként is érdekelt felek

és nekik is a vádlottak padján volna
helyük a kontrolorok mellett — ha igaz
volna, amit vallanak.

Dr. Zigre védőbeszéde után az elnök
berekesztette a tárgyalást, amelyet
délután folytattak. Ekkor került sor az
indítványok megtételére. Tekintettel
az ügy bonyolultságára, valamint az
adatok hatalmas tömegére, valószínű,
hogy ítélethirdetésre csak szombaton kerül
a sor.

Lemondott a svéd kormány

Stockholmból jelentik: A svéd kor-
mány a mai napon benyújtotta lemon-
dását. A lemondást a király elfogadta.

Fürdőcipő

különlegességek
megérkeztek

PAP

Drogueriában

ORADEA

B-dul Regele Ferdinand No. 9.

Telefon 656.

Nyolc napig függött Szokolán holtteste a fürdő melletti erdőben

Ahogy a levélben jelezte: Tar Sándor meggyilkolása után végrehajtotta a szörnyű öntételeket

Oradea, június 15.

Közel két hete annak, hogy a Tache
Jonescu ucca 67. számú házban Szoko-
lán József házfelügyelő borzalmas
kegyetlenséggel meggyilkolta Tar Sán-
dor Carmen cipőgyári munkást. A gyil-
kos Szokolán József tettének elköve-
tése után elmenült a rendőrség a
legsürgősebb kutatás ellenére sem
tudott Szokolánnak a nyomába jutni.
Az oradeai rendőrség a gyilkosság fel-
fedezése után azonnal rádió útján érten-
kezésbe lépett a magyar rendőrhato-
ságokkal, mert az első feltevés az volt,
hogy Szokolán a magyar határ felé
vette az útját, azzal a szándékkal,
hogy átszökik Magyarországra.

A magyar és román államrendőrség
távíratváltásának volt egy másik kü-
lön érdekessége is. Amíg a román ha-
tóságok magyar nyelven értesítették a
budapesti rendőrfőkapitányságot, vala-
mint a határmenti magyar rendőri ki-
rendeltségeket a borzalmas gyilkossá-
gról, addig a magyar rendőrség a leg-
kifogástalanabb román nyelven adta meg a
választ és jelezte, hogy a határ mentén
megszigorítja az ellenőrzést a gyilkos kézre-
kerítése érdekében.

Egy hét előtt az ügyben mint ismer-
etes fordulat következett be. Haieu
községben, az egyik parasztgazda há-
zában megtalálták Szokolánnak azokat
a leveleit, amiket a gyilkos a feleségé-
nek, a rendőrségnek és a lapoknak írt.
Ezekben a levelekben Szokolán be-
jelenti, hogy a lelkiismeretfurdalás a
halálba kergeti. Bejelentette, hogy
Episcopesti fürdő közelében, az erdőben
fel fogja akasztani magát.

A rendőrségnek az első pillanatban
az volt a feltevése, hogy Szokolán
ezekkel a levelekkel csak félre akarja
vezetni a nyomozó hatóságokat és időt
akár nyerni arra, hogy elmenekülhes-
sen. Ennek ellenére a rendőrség a
csendőrséggel karöltve folytatta a ku-
tatást a fürdő melletti erdőben.

Vasárnapra ez a kutatás eredmén-
nyel is járt, amennyiben az Episcopesti
fürdő melletti erdő sűrűjében a kora
esti órákban Tirt Vasile és Rác György
rendőrök

egy vékony cserfára felakasztva
férfit hüllát találtak, amely közel
nyolc nap óta függött a fán,

A holttesten sötétszürke nadrág, barna ka-
bát és kockás ing volt. Azok a ruhadarab-
ok, amiket Szokolán a gyilkosság elköve-
tése és menekülése idején viselt. A földön
hevert egy szürke kalap, valamint egy na-
gyobb iv papir, amiben minden valószínűség
szerint élelmiszer volt.

A hulla arcát a rovarok és a
hullaféreg a felismerhetlenség-
ig rágta össze és a hulla
olyan szörnyű büzt árasztott,
hogy az többszáz méteres kör-
zetben is érezhető volt.

A rendőrök a leletről nyomban telefo-
non értesítették az oradeai államrend-

őrség vezetőjét, Cherebețiu komiszárt,
aki Deac seleuși körorvossal nyomban
a helyszínre robogott autón, hogy a
személyazonosságot megállapítsa. A
ruhanemük alapján megállapították,
hogy a cserfán nyolc nap óta függő
férfi

Szokolán Józseffel azonos. A
holttestet a közeli Sânmartin
községbe szállították és minden
valószínűség szerint ott is fog-
ják eltemetni.

A személyazonosság pontos megállá-
pítása érdekében Szokolán József fele-
ségét is értesítették a leletről.

Bizottság vizsgálja az erdőben talált hulla

A csendőrség ugyancsak telefon
jelentette az oradeai ügyészségnek
Szokolán József holttestének a me-
létét. A telefonjelentés után dr. Nor-
veztőügyész, dr. Fersigan vizsgálóbíró,
dr. Berariu törvényszéki orvos, valamint
Cherebețiu, az oradeai államrendőrség
bűnügyi osztályának a vezetője ny-
ban kiszállottak a helyszínre, hogy
megvizsgálják a holttestet.

A helyszíni szemle alkalmával me-
állapították, hogy Szokolán teste

guguló helyzeleiben hevert
vékony cserfa tövében. A hulla
féreg a annyira összerágta, hogy
a férfi arcát, hogy az teljesen
felismerhetetlen volt.

Csupán a barna kabát, a szürke
nadrág és a kockás ing tanúsították,
hogy a holttest Szokolán Józseffel
gyilkossal lehet azonos. A látvány
egyébként leírhatatlanul borzalmas.
A hulla irtózatosságot terjesztett.
Nestor vezetőügyész azonnal inté-
dett, hogy a holttestet Sânmartin kö-
zségbe szállítsák. Szokolán holttesté-
felesége nem tekintette meg. A le-
ről egyébként részletes jegyzőköny-
vetek fel, amellyel le is zárult a
Tache Jonescu uccai véres dráma al-

BLOMBERG munkatársát hirtelen Japánba rendelték

A távolkeleti erőviszonyokat tanulmányozza Reichenau generális

A hazafias kínaiak hada tovább vonul Csang-Kai-Sek ellen

Az United Press jelenti: Gróf Reiche-
nau tábornokot, a bajor hadtest pa-
rancsnokát Mandzsukóba küldték. Bár
hivatalos helyen hangsúlyozzák, hogy
Reichenau tábornok utazásának kizá-
rólág magánjellege van, az utazásnak
nagy politikai jelentőséget tulajdonítan-
ak. Rámutatnak arra, hogy Német-
ország már a világháború befejezése
óta szoros viszonyt tart fenn a távol-
kelettel. A weimari Németország had-
serege gondosan ápolta a viszonyt a
szovjet hadseregével, de a rendszer-
váltások óta a Reischwer vezetősége
érdeklődésének középpontját még tá-
volabbra, előbb Kinába, majd Japánba
helyezte át. Reichenau tábornok látó-
gatásának az a célja, hogy informá-
lódjék Távolkeleten az orosz-japán
erőviszonyokról, ami annál érthetőbb,
mert a Németországban észlelhető
oroszellenes áramlat egyre határozot-
tabb formákat ölt. Gróf Reichenau
Blomberg hadügyminiszter legmeghit-

tebb munkatársai közé tartozott, mi-
előtt Münchenbe helyezték át

Sanghai jelentés arról ad hírt, hogy
a nankingi kormány álláspontja a déli
kormány akcióival szemben egyelőre
az, hogy igyekszik minden fegyveres
konfliktus lehetőségét elkerülni a kan-
toni politikai tanáccsal. A nankingi
központi kormány egyetlen reménye,
hogy sikerül megnyernie a maga szá-
mára Kvantung tartomány déli részét.
Minthogy azonban Szitszungien és
Csinghaiton tábornokok kijelentették,
hogy bármilyen akadályon keresztül
is folytatják előnyomulásukat észak felé,
azt hiszik, ha sikerül is Nankingnak
megnyernie a déli Kvantungot, a kan-
toni hadsereg előbb déli Kvantunggal
végez és azután fordul teljes erejével
észak felé.

Kvantung és Kvangsi délkinai tar-
tományokban elrendelték az egész
zárazföldi, tengeri és légi haderő ál-
talanos mozgását. Az eddigi 150.000

illetőleg 100 000 főnyi létszámot 5000
főre akarják emelni.

Csangkaisek táviratot intézett Csi-
csanghoz, a délnyugatiak vezérének
és sürögősen felszólítja, hogy nyom-
szüntessen meg minden katonai el-
száradást és tartózkodjék minden szor-
ratista akciótól. Elismeri ugyan a de-
nyugatiak hazafias indítékát, de ro-
matékosan hangoztatja, hogy ny-
veszélyt jelent a kínai államra, ha a
külön akciókkal gyengítenék az eg-
tes ellenállást.

A legújabb jelentések szerint a
női polgárháború elkerülhetetlen
látszik. A déli hadsereg erőmeté-
sel folytatja előnyomulását.

Nankingban a helyzet rendkívül ri-
tikus, a polgárság nyugtalan, az é-
miszer árak emelkedtek s a nankingi
dóllár árfolyama zuhan. Az a
flotta két egysége utasítást kapott,
hogy menjen Kantonba, az ott élő
gol állampolgárok védelmére.

Abessziniába!

Az abesszin hadjárat az olaszokra nézve sok komoly gonddal jár együtt, emellett azonban könnyen és gyorsan mérte ki a dicsőséget az olasz főuraknak. Valahogy nagyuri befelménnyé válhatott, hogy kiki megfogasson Etiópiába, pláne a hadjárat vége felé s miután eldőlhet, hogy megjárjam Abessziniát, érdemben gazdagabban jöjsek haza. Mert sokáig úgy éreztük, senkinek sem akarózik maradni. Voltak Abessziniában Mussolini-fiúk, (aránylag a legjobbak még ők időztek ott) és elölleptelve tértek vissza. Sokan sokat szerepelt ott Mussolini, gróf Ciano, aki még a hadjárat derekán hagyta el Abessziniát s ma ő az új olasz külügyminiszter. Kirándult végeláthatatlanra a fasiszta-párt főtitkára. Aki hagyta a dicsőséget, hogy az első olasz csapatokat Addis Abeba bevezesse. Starace most a legnagyobb méltóság, valószínűleg miniszterség várja. Badoglio állította De Bono tábornokot, a főurát meg-, az alkirályságot pedig elnyerte, de már be is érte az abessziniai karrierrel s ő is otthon termelt, ahol szívesebben viszi a hercegi címet és vezérkari főnökséget. Most, hogy a hadjárat kint elcsendesedett, elnézve Abessziniába a trónörökösnek. Az olasz arisztokrácia és pénzemberek igyekeznek minél számbabban szénézni az új gyarmaton s az olasz utazási irodák álszán szervezik a kiránduló társaságokat. Az új sikk jegyében megindult a tülekedés. **r. b.**

Speciális kendergyár keres jutalékra Salaj, Bihormegyében és Csongrád megyében jól bevett **textil utazót.** Ajánlatokat eddigi működés és referenciák megjelölésével Rudolf Mosse S. A. Oradea továbbít, „Agilis utazó” jellege alatt.

Adler Miklós
műbutorasztalos
Reg. Ferdinand 20.
Legrendelésre készíti, ebédit, kombinált háló- és uriszoba berendezést
bútorcsere és átalakítás!

Megnyílt Remejen a
SZIKSZAY PENSIO
A bihori Svájcban
mindenki jól érzi
magát. Villanyvilágítás, strandfürdő
olcsó pensió árak!

burdai gyártmányu
duplaerős
lefőtt üvegek
egjobb. Gyári árban kaphatók:
RIEDMANN MAYER
Gnénél, Str. Nicolae Iorga 21.

Márványtábla a Cion-templom falában!.

Dr. Kecskeméti Lipót

„Az élet iskoláját tanítottad”
— mondotta dr. Weisz Endre
a gyászközséggyűlés szónoka

Oradea, június 15.

A zsidó lyceum tornatermében vasárnap tartotta meg dr. Kecskeméti Lipót, a nagynevű főpap halála után elárvult hitközség a gyászközséggyűlést. A tornaterem kicsinek bizonyult, hogy befogadja Kecskeméti Lipót emlékére összegyűlt nagyszámu gyászoló közönséget.

Dr. Konrád Béla nyitotta meg a gyászközséggyűlést és méltatta az elhunyt főrabbi érdemeit, majd dr. Weisz Endre mondott el valóban fenkölt szárnyalásu költoi emlékbeszédet:

— Negyvenhat nemzedék tanítómestere, áldott emlékü drága papja, mindnyájunk édesapja: dr. Kecskeméti Lipót bocsásd meg, hogy nem nézem a te szerénységed és ide idézem szellemed, hogy lerakjam előtte tanítványaid és hivedi hodolatát...

Dr. Weisz Endre Kecskeméti Lipót érdemei közül, ha csak azt az egyet mondotta volna el, amit a külföldön küzdő zsidó diákokért tett, már ez elég volna, hogy örökre fenntartsa nevét a sötét és szomorú idökből.

Az elnöki tanács a mély gyással kapcsolatban a következő intézkedéseket tette:

1. Mindkét templomban a gyász jeléül a főrabbi imaasztalát gyászlepellet vonta be és örökéző méceszt gyújtott 11 hónapi időre.

2. Intézkedett, hogy a rabbi helyettes a mindennapi istentisztelet előtt gyászsoltárokat mondjon és a rabbik kadsát mondja el.

3. Elhatározta, hogy 30 napon belül gyászemlék istentiszteletet tart a templomban ünnepélyes keretek között, amelyre dr. Nimerover bucuresti főrabbi szenátort is meghívja.

4. Az elhunyt főrabbi halálozási évfordulóján, megfelelő ünnepélyes keretben örök idöig requiemet tart.

5. Halálozási évfordulóján a Hitközség által fenntartott intézmények ápoltojai ünnepi ellátásban részesüljenek

6. Minden szombat és ünnep délelőtti istentiszteleten a főkantort „Elmolo rachmanim” gyászimát recitálja.

Indítványozza az Elnöki tanács a

emlékalapítványt teremtenek az elhunyt nagynevű főrabbi hivedi

községgyűlésnek, hogy az elvölhetetlen érdemü nagy pap emlékének a végtelenségig való megörökítésére a nagytemplom falazatában az Elnökség által megállapítandó helyen és szöveggel márvány táblát helyezzenek el s egyidejűleg a kis templomban külön fekete táblán örökítsék meg neve az elhaltak sorában.

Indítványozza az Elnöki tanács, hogy a községgyűlés a kegyelet első jeléül „Dr. Kecskeméti Lipót emlékalapítvány”-t létesítsen, amelynek első adománya képen egy 100.000 leinek megfelelő töke évi mindenkori kamataival járuljon hozzá és hívja fel a zsidó társadalmat, hogy az elhalt emlékéhez méltó adománnyal járuljon hozzá az alapítvány összegének emeléséhez.

Az alapítvány kamatai szegény liceumi és rabbi semináriumi növendékek ösztöndíjailal fognak szolgálni.

Megemlítette az Elnökség, hogy az alapítványhoz már eddig is tekintélyes összeggel járultak hozzá és többen jelentették be hozzájárulásukat.

Az 5 százalékos taxa ellen nagygyűlést tartottak a lakók

Oradea, június 15.

A Lakbérlok Szövetsége a Munkakamara székházában tartott vasárnap tiltakozó gyűlést.

A gyűlést dr. Popovici Enea közjegyző elnök nyitotta meg s köszönetét fejezte ki, hogy a bérloközönség ilyen jelentékeny számban jelent meg Visszapillantást nyújtott a Szövetség multjára és kihangsúlyozta, hogy soha annyira nem volt aktuális a Szövetség működése, mint a jelenben, mert az ideit taxakövetés a város minden egyes bérlokjét kibírhatatlan teherrel sújtja. Ez ellen, meg általában a közterhek magassága ellen csak úgy lehet kellően védekezni, ha minden bérlok össze fog. Felhívja dr. Zoltán Károly főtitkárt, hogy ismertesse a gyűlés anyagát és különösen a taxák kérdését.

Dr. Zoltán azzal kezdi előadását, hogy pár évvel ezelött mindenkinek hó vágya volt, hogy a város szétszórt üzemei egy igazgatóság vezetése alá kerüljenek, mert így az üzemek költségvetései a közönség javára redukálhatók lettek volna. Annak idején ez nem volt elérhető, azonban a közelmultban a város maga csinálta meg ezt a központosítást. Ebből azonban a közönségre nemcsak, hogy előny nem származott, de egyenesen újabb megterheléseket vont maga után, így megdrágult a víz is.

A legelénkebb elkeseredést azonban az ominozus 5 százalékos taxa kivetése váltotta ki. Ennek a taxának kivetésére a közigazgatási törvény félremagyarázása nyújtott alkalmat, amelynek hátterét és lényegét a közönség már igen jól ismeri. Ennek a taxának a lakások utáni kivetése jogtalan és törvénytelen és minden remény meg van ahhoz, hogy a beadott felebbezések alapján a felebbezési bizottság, rosszabb esetben azonban a bíróság fogja azokat törölni. Clujon és Targu-Muresen a városi tanács meg sem kísérelte a lakók újabb megterhelését s a többi városokban is csak egész jelentéktelen taxát róttak ki. Közölte még dr. Zoltán Károly, hogy nincsen olyan törvény, amely elsőfoku kivetésnek a végrehajtását megengedné és így a felebbezéseknek a végrehajtásra min-

den körülmények között felfüggesztő hatálya van. Nem hinné, hogy a város máris végrehajtást vezetne a behajtás iránt, de különösen, hogy a lefoglalt butorok elvitelének eszközével élne. Ez ellen már előre kifejezzük élénk tiltakozásunkat és ha a közönség körében ilyen eset fordulna elő, azt azonnal jelentse be a szövetség irodájába. Felhívja a közönség figyelmét a felebbezések beadásának fontosságára, mert aki ezt elmulasztja, azzal szemben a kivetés jogerőre emelkedik s behajtható lesz. Figyelmezteti azonban a közönséget, hogy a felebbezések körül óvatossak legyenek, mert a rendőrség a minap is repülő szélhámosokat fogott le, akik

házzal-házra jártak s hatósági közeg szinleléssel szedték össze a proces verbalokat és kérték pénzt a felebbezések beadására. Ugyanezek rosszul szerkesztett blankettákat is árultak.

— Amig a polgárságot erin felül megterhelik, — mondotta dr. Zoltán, — a városon semmi fejlődés sem látható, mert például az uccák is ugyanolyan rendetlen állapotban vannak ma is, mint eddig.

A gyűlés viharos jelenetek és élénk tiltakozás után elhatározta, hogy a miniszteriumhoz memorandummal fordul az 5 százalékos taxa törlése iránt s ezt a memorandumot minden lakó aláírja.

Az éjszakai viharban a szakadékba zuhant egy szekér, amelynek egyik utasa szörnyet halt

A dernai csendörör telefonon jelentette az oradeai ügyészségnek, hogy tegnap éjjel halálos szerencsétlenség történt a Derna—Spinus közötti útszakaszon. Doner Pável 63 éves gazdálkodó késő éjjel indult haza Spinusról, ahol mulatságon volt. A szekéren még Dorner Vasile ült. Éjjel vihar tombolt

az uton és koromsötét volt mindenfelé, Dornerék be is csiptek egy kissé és így történt azután, hogy egy kanyarulatnál a szekér az útszéli mély árokba fordult. Doner Pável holtan maradt a szekér alatt, míg Vasile Doner könnyebb sérülésekkel került ki a balesetből.

A helységnevek használata

Bucuresti, június 15.

Willer József doktor képviselő, a Magyar Párt parlamenti főtitkára megjelent Inculeț belügyminiszternél, hogy a magyar újságnevek és földrajzi elnevezések használatára kormányintézkedést kérjen. E pillanatban ugyanis az a helyzet, hogy különböző rendelkezések vannak érvényben.

Inculeț belügyminiszter Willer József előtt kijelentette, hogy rendeletet küldött a prefektusokhoz és az illetékes rendőrhatalóságokhoz, amely szerint az újságok eredeti címeiket használ-

hatják és az újságcikkek és közleményekben a helyiségek elnevezései magyar nyelven használhatók. A hivatalos helyiségnév csak a lapok keltezésénél és a postai szalagokon a címzésnél kötelezők.

Avram Nicolescu, Bihormegye vezértitkára a hivadással kapcsolatban a következőket mondotta:

— A belügyminiszternek erről az intézkedésről szóló rendelete nem érkezett még meg, tehát ebben a kérdésben semmiféle konkrét nyilatkozatot nem tehetek.

SPORT

85-ös gyalogezred-98-as gyalogezred 3:1 (2:0)

A 17. divízió kupamérkőzésének döntőjét vasárnap délután játszották le a Károly pályán. A mérkőzés iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, nemcsak a katonai hatóságok, hanem a polgári társadalom részéről is. A döntő összecsapáson megjelent maga Gheorghies tábornok is, valamint számos katonai és polgári előkelőség. A kupamérkőzés keretében megütköző csapatok rászolgáltak erre az érdeklődésre, valóban magas technikai és taktikai felkészültségről adtak számot.

A 85-ös gyalogezred csapata ez alkalommal jobbnak bizonyult és 3:1 arányban legyőzte a 98-as gyalogezred együttesét. A győztes csapat már az első félidőben hatalmas fölényt harcolt ki és 2:0 arányú vezetéssel megbiztosította a győzelmet. A második félidőben javítottak a 98-asok, de 2:1

állás után még egy gólt lőttek és azzal beállították a végeredményt. A gólokat Baba és Szánthó, illetve Bencze lőtték. A győzettel a 85-ös gyalogezred az értékes és szép művű ezüst kupa birtokába jutott.

A mérkőzés után Gheorghies tábornok a győztes csapat kapitányának személyesen adta át a kupát és lelkes beszédben üdvözölte a győztes csapatot. „A győzelem annál értékesebb, mert az egy munkatöbblet a részletekről, — mondotta Gheorghies tábornok. — Azonkívül ugyanis, hogy eleget tesznek szolgálati kötelességeiknek, még arra is képesek vagytok, hogy a sport terén is kitüntessétek magatokat.

A győztes csapat tagjai, azok bajtársai, valamint a megjelent nagyszámú közönség hangosan megéljenek a tábornokot.

Döntetlenül végződött a „derbi“

CAO—STARUINTA 0:0

A régi időkbe illő derby-mérkőzés volt, lelkesedéssel, nagy küzdelemmel: egyenlő erők összecsapása. Csak éppen a nagy játék maradt el. A CAO három legjobb játékosával meggyengítette magát és ez elég volt a lelkes Stáruinta legénységének, hogy végeláthatatlan ostromokkal igyekezzen bevenni a CAO várát. De amíg a CAO-nak az a cselekedete, hogy kölcsönadta Bucureştibe a legjobb játékosait, még megmagyarázható valahogy, mindenképpen érthető, hogy miért kellett a csapatot felforgatni és minden embert más poszt szerezeltetni, mint ahová való. A kinnlévő ezer főnyi közönség soha nem fogja tudni megérteni, hogy Schmidt-et, akit bekk posztra szerződtettek, miért szerepeltették összekötőben és mikor megállapították róla, hogy ott rossz és becsületlen, miért nem próbálták ki bekkben. Ez már örökké a CAO vezetőségének a titka marad.

A döntetlen eredmény kétségtelenül a Stáruintára vetett jobbnak fényt és mégis a Stáruinta az, amelyik inkább panaszkodhat. Ezt a mérkőzést a Stáruintának meg kellett volna nyernie. Neki állt a mérkőzés. Határozottabbak, lendületesebbek voltak és ha Czinczér történetesen nincs olyan kitűnő formában, úgy a CAO, mezőnyjátékosaitól csunya vereséget szenvedhetett volna.

A játék élénk támadásokkal kezdődik és ugylátszik, hogy a Stáruinta lesz veszedelmesebb. A CAO, kapu előtt egészen bizonytalan és méterekkel lövi kapu felé a labdát. Czinczér sokkal több labdát kap, mint kapustársa és Farkas az első félidőben mindössze két labdát védett. Lassanként Stáruinta fölény alakul ki és csak Kocsis lefutása hoz változatosságot a játékba.

Szünet után csak erősödik a Stáruinta nyomás. Fabián kitör és lövést bravurral védi Czinczér. Bartha veszélyes hazaadását is a kapus kell védeni. Haláti is megszökik, de bombalövése kapu mellett surran el. A másik oldalon is kialakul egy helyzet, de Szika egy lépéssel Farkas kezébe lö, a kis Pap beadását pedig Gecző lövi felé.

A mérkőzés nem volt túlságosan épületes, mindössze a Stáruinta játékosok fejlődése, lelkesedése és játékuk érdemel elismerést. Ezek a fiúk rászolgáltak a dicsőre. Annál kevésbé a CAO, ahol Czinczér kivül csak Gecző mutatott valamit. bár társai igyekeztek égetni. A többiek szorított rossz játékokat adták.

Nemzeti Bajnokság

Ripensia—Vénus 6:3 (1:2)

A bajnokcsapat ismét csak egy félidő bizonytalankodott, amikor vereségre került volna a sor, ismét összecsapott szedni magát és győzelmet harcolt ki a javuló Vénusz ellen. A Vénusból ezúttal hiányzott Albus a csapat nem tudta őt pótolni. A vezetést a Vénusz szerzi meg, Gruin révén és azt Schwartz egyenlítette. A 43. percben azonban Gruin kornerét Petea befecskendezte. A második félidőben azután megindult a Ripensia henger. Bindea két góla után Dobai, Schwartz, majd ismét Dobai góla következik. A Vénusz csak 6:2 után tud szépíteni az eredményen.

Victoria—Glória 2:1 (1:0)

A két csapat hatalmas küzdelmet vívott Clujon, mert a Victoria ki akart kerülni a veszélyes zónából, a Glória viszont birtokítani szeretne helyét az élcsoporthban. A Victoria igyekezete sikerült. Varjasi hendse miatt 11-es ítélet a bíró és Lázár be is lövi. Hiába támad nagy elánnal a Glória, nem tud eredményt elérni, sőt a második félidőben Capusan még növeli is a gólarányt. A 31-ik percben azonban Felcan faultól 16-oson belül és most Barbu szépít az eredményen.

AMEFA—Unirea Tricolor 3:1 (2:1)

Az AMEFA a nemzeti bajnokság fennállása még soha nem győzte le az Unirea Tricolort. A munkások — már második helyük biztosítása érdekében is — feltétlenül győzni akartak. Az Unirea Tricolor — a Román Kupa döntőbe jutott együttes — nagyon jól játszott és csaknem megzavarta az AMEFA-t. A vezető gólt is sikerült elérniök Nonny Niculescu révén. Az AMEFA azonban feljött és Batrin, majd Cucula góljaival már félidőben 2:1-es vezetésre tesz szert. A második félidőben Cucula még növeli a gólarányt.

Egyszer győzött, egyszer kikapott Bucureştiben a Hungária

Hungária—Juventus 8:2 (5:0). A magyar bajnokcsapat szombaton lábra kapott és pozsonyi kudarcát feledtette, remek győzelmet aratott az utóbbi időben jó formát mutató Juventus ellen. A csapatnak minden tagja megállta a helyét és csatársorból, — sőt a center-half Turay is — mindenki kivette a részét a góllövésből.

CFR—Hungária 2:0 (1:0) A második napon a Bodola, Juhász, Dávid és a Juventus Vogel és Zainescujával megerősített CFR volt a Hungária ellenfele. A vasutasok nagyjelentőségű győzelmet arattak. Hiábavalók voltak a Hungária támadásai, mert a CFR

erőteljesen és eredményesen játszott. Bodola átadásából Rafinszky megerősítette a vezetőgólt. Bodola ismét a helyzetbe jut de Mándi kornerrel. A második félidőben Barbu megerősítette a vezetőgólt. A Hungária, — főként Dávid elsőrangú védekezője — képtelen eredményt elérni.

A Ferencváros is kikapott Pozsonyban. A Hungária múlt heti pozsonyi veresége után a Fraditól a magyar futball hegemoniájának megszerzését. Nem sikerült. A Bratyslava 6:2 arányban legyőzte a Ferencvárost.

A Phöbus játszik a Spárta ellen. Phöbus—Joung Fellows 6:2 (1:0). Phöbus—Joung Fellows ellen megselejtező mérkőzést is megnyert, így a Phöbus játszik a Spárta ellen.

KÖZGAZDASÁG

Valuta védelmi intézkedéseket tett Törökország

Ankara, június 15

A török hivatalos lap közli a valuta védelmi intézkedések megváltoztatásáról szóló rendeletet, melynek főbb intézkedései a következők:

1. Az általános beviteli rendelkezések keretében olyan államokból, amelyek több árut vásárolnak Törökországtól, mint amennyit oda bevisznek és amelyekkel fizetési vagy más hasonló egyezmény áll fenn, lehet árukat bevinni abban az esetben, ha a beviteli és kiviteli fob-árak egyenlők. Hogy melyek ezek az államok, azt a pénzügyminiszterium állapítja meg.

2. A bevihető árukat és azok mennyiségét ezekkel az államokkal szemben a gazdasági miniszterium állapítja meg.

3. Az ily módon kivitt árukhoz az illetékes kamara által két példányban kiállított származási igazolványt kell csatolni. Az áruk fob-árát az elszámolást felülvizsgáló bizottság igazolja, míg a rendeltetési országra vonatkozó adatok valódiságát az illetékes vámhatóság a származási bizonyítványra alkalmazott pecséttel igazolja.

4. Az ilyen módon történő bevitelnél a bevihető áru ellenértékét a kivitel előtt készpénzben vagy hasonló értékű biztosítéki levéllel a meghatalmazott bankok valamelyikénél kell letenni.

5. Oly feltétellel, hogy a fizetés elszámolás útján történik, az 1. §-ban említett országokból az érvényes beviteli rendelkezések keretében történő bevitel engedélyezhető. Mindamellett

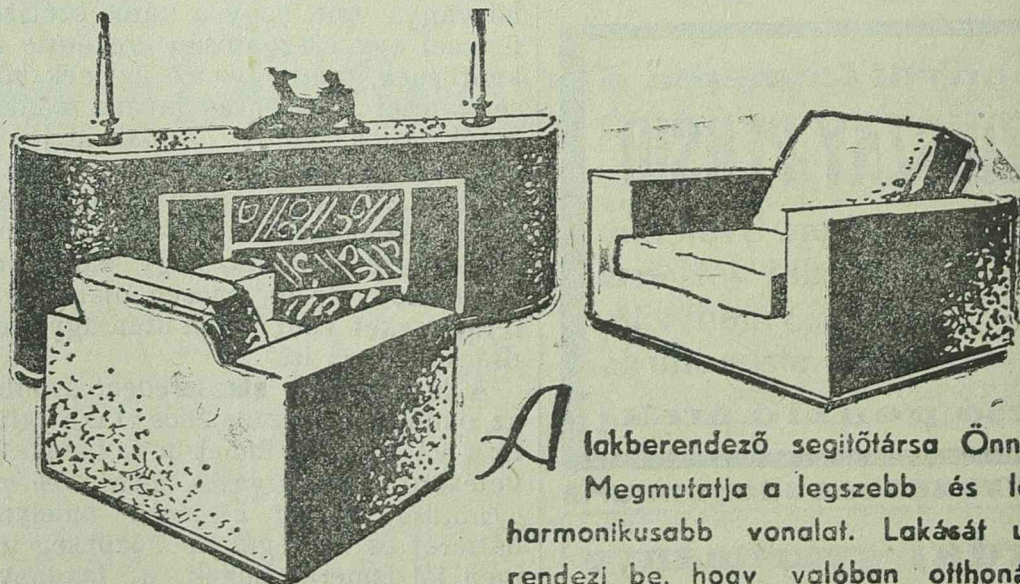
ily esetekben az importörnek közzé kell tennie az áru bevétele előtt a gazdasági minisztériumnál igazolni, hogy a kivitel érték kiegyenlítését a származási állammal kötött fizetési egyezmény elszámolás útján megengedik.

Évről-évre csökken Jugoszlávia húsfogyasztása. Belgrád, június 15. Az állat- és állati termékivitel ellenőrző bizottság adatai szerint Jugoszlávia húsfogyasztása állandóan csökken. A lakosság évenkénti és fejenkénti fogyasztása a következőképpen alakult a kg-ban:

	marha hús	juh hús	sertés hús
1929	10.50	1.94	4.3
1931	9.00	0.90	5.5
1934	8.50	0.66	4.2

Az ország húsfogyasztása 1935-ben összesen 177 millió kg. volt, ami marhahús volt 129, juhús 92 és sertéshús 58.8 millió kg.

Az Egyesült Államok idei termésé. Chicagóból jelentik: A búzacsomókagói búzakereskedők körök most nyilvánosságra első magánbecsléseket az idei búzatermesre vonatkozólag. Eszerint őszi búzából, az idén megjavulása következtében 501 millió bushelt várnak, ami 37 millió bushellel több a hivatalos becslésnél. Dr. J. H. Tuvaszi búzából a termés 236 millió bushellel csökken. A mostani becslésnek megfelelően a következő évben pánnyban kivihető búzamennyiség most mintegy 100 millió bushellel csökken.

A lakberendező segítő társa Önnek. Megmutatja a legszebb és legmodernebb lakberendezési

harmonikusabb vonalat. Lakását úgy rendezi be, hogy valóban otthonává válik és örömet találja benne.

Kiállításainkon megtalálja az ideális lakberendezési kást és a legtökéletesebb minőséget.

Nézz meg tavaszi lakberendezési kiállításunkat!

SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R.T.

TÂRGUL-MUREŞ — BUCUREŞTI, Tache Ionescu, 1 — BRAŞOV

Kívánságára kiküldjük megbízottunkat eredeti rajzokkal

Petróleum-főzők

garancia mellett

Lei 195-től

háztartási cikkek jutányosan

FERRUM S. A.

cégnél, Oradea, Piaţa Mihai Viteazul No. 4-a.

Telefon: 973.

HIREK

Felélős szerkesztő: KUNDA ANDOR

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL

Str. Reg. Carol II. 9.

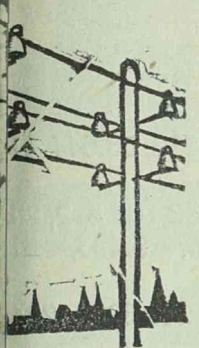
Telefon szám 21.

Nyomda telefon 7-72.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben 1 óra 50 lei

Vidékire 1 óra 60 lei

**A német államhivatalnok há-
ságtörése azonnali elbocsátási**
Berlinből jelentik: A porosz köz-
gazdasági bíróság egy esetből kifolyó-
nagyjelentőségű határozatot hozott,
y kimondja, hogy ha német köz-
viselő házasságtörést követ el akár
hogy ő maga nős, vagy pedig
s asszonnyal folytat viszonyt, az a
gulyosabb fegyelemsértés még ak-
tis, ha a viszonyról senki sem szer-
tudomást, csak a férj és az meg-
átott a házasságtörő asszony bűnét.
íróság azonnali hatállyal elcsapta
zasságtörő köztisztviselőt és a jö-
en a porosz közigazgatási bíróság
ése vonatkozni fog minden német
nhivatalnokra.

Felmentettek 12 kommunista
magakkal pörbe vont fiatalembert.
juzott öt esztendővel, 1931 április
n, vasárnap történt, hogy a Seleus
ség határában fekvő ciheiui erdő-
ban a csendőrség egy telefonutasítás
mán razziaát tartott. Ugyanis a ha-
ógoknak az volt az információja,
y az ifjúság itt akarja meg-
ezélni a május elseji uccai tünteté-
előkészítését. A csendőrség az er-
ben nem talált csak egyetlen embert,
nben az erdőből kijövet összehalál-
ott több kisebb-nagyobb csoporttal,
az erdő felé tartottak. A csend-
k mindössze hárman voltak és
kor az egyik csendőr a levegőbe lőtt.
ővés következtében tumultus tá-
tt. Az esetből kifolyólag 12 embert
a alá helyeztek kommunista izgatás
tt. Tegnap tárgyalta a törvényszék
u-Pintea tanácsa az ügyet. A vád-
ok tagadták a terhükre rótt bűncse-
ményt. Kijelentették, hogy egymást
n ismerik, a csendőrségi razzia al-
amával látták egymást először. Kije-
tették, hogy kirándulni és futballozni
ntek a ciheiui erdő felé, semmiféle
űselekményt nem követtek el. A
vényszék a vádlottakat jögerősen
enentette.

**Nagysikerű zeneiskolai hang-
rseny.** Horvát Ilonka a kitűnő fiatal
goratanárnő és Breuer Oszkár ál-
ai képesítésű okleveles hegedűtanár
vendékei vasárnap délután mutatták
az Utazók Egyesületének zsufolási-
e nagytermében, előkelő közönség
lt ez évi haladásuk eredményét. A
goristák közül különösen kiemeljük
ndor Évát, aki Sinding »Früchlings-
schen«-jét játszotta nagy sikerrel,
és Gittát, aki Schubert »Soirée de
ene«-jét interpretálta remekül, a kis
kóvits Annust és Neumann Évát, akik
nikailag is nehéz darabot adtak elő
os siker mellett. De nem különben
pet produkáltak a tehetséges és
gy reményekre jogosító Nagy Zsuzsi
nlegelő ügyességű Komlós Nusi,
amint a bájos Dorina Roman, Fried-
nn Edith, Klein Iboly, Lechner An-
s és Komlós Edith. A hegedűsök
zött vezettek Eichner Pál. Zajos si-
rt arattak a kis Hersch Henrik és
dulescu Emil is. Nagyon ügyesek
ltak még Braun Éva, Sebestyén
tó, Ficzler Ági, Goldis Gheorghe,
ein Afréd és Weisz Imre. A zongora
éretet Horváth Ilonka látta el, a
e már megszokott művészi bizton-
ggal. (k. m.)

Macabi turisták kirándulást rendeznek
21-én Stana de Vale-ra a fürdőtelep,
amint a csodaszép Serenád vízesés meg-
kintésére. Részvételi díj 90 és 105 lei. Indu-
s reggel 4-kor a Palace elől. Jelenkezés a
s Japportban.

FORUM MOZGÓ

HAROLD LLOYD-nak
a nagy komikusnak egyetlen idei filmje1. Tejesnek áll a világ
2. Angyal az alvilágban

* A Scala művésznője hangver-
senyez a színházban. Szerdán, június
17-én este 9 órakor Florica Cristoforeanu
a milánói Scala művésznője a Mária
Királyné színházban nagy hangver-
senyt ad. A világhírű művésznő kísé-
retében fellép George Niculescu Basu,
a bucureştii opera művésze. Az ének-
számokat I. Prunner, szimfonikus hang-
verseny szólista kíséri. A hangverseny
világvárosi műsora hosszú ideig ma-
radandó élmény lesz a közönség szá-
mára. Florica Cristoforeanu a követ-
kező áriákat énekli: B. Godard: Jocelyn,
C. Saint-Saens: Samson és Delilla, F.
Alfano: Feltámadás, Thomas: Mignon,
Bizet: Carmen (kártya ária) Bianchini
(velencei ária) Mascagni: Parasztbe-
csület (Santuzzei áriája) és román
dalok.

Ha egyszer megpróbálja, más-
kor is szívesen felkeresi az EISELE
éttermet, mert 20 leiert elsőrangú,
bőséges 4 fogás menüt kap kihor-
dásra is. Kishidő.

Aki Filderman cipőit hordja, évekig ci-
pőre nincs gondja. Str. Nicoleta Iorga 7.

* Felvételi vizsgálatok ideje a
»Dr. Kecskeméti Lipót« izr. fiu-
liceumban. A liceum igazgatósága
közli az érdekeltekkel, hogy az első
osztályba beiratkozni kívánó tanulók
felvételi vizsgálatra folyó hó 23-án
reggel 8 órakor kezdődik. A jelentke-
zők iskolai, születési, oltási és állam-
polgársági bizonyítványukat folyó hó
22-ig az igazgatóságnál nyújtás be.

APOLLÓ MOZGÓ

Nagy dzsungel-film

SEQUOIA

Főszerepben: JEAN PARKER

* A 80 éves Freudot ünnepli az
idén az egész művelt világ. Oradeán
a Zsidó Diákegylet ünnepi diszeloá-
dást rendez június 25-én, csütörtök este
9 órai kezdettel a Városháza nagyter-
mében, ahol Dr. Weisz Endre fogja a
nagy ember, a civilizációt átför-
máló tudós életét és működését méltá-
tatni. — Részletek ismertetésére még
visszatérünk.

x Aki friss és egészséges akar lenni és
el akarja kerülni, hogy kemény legyen a
széke, emésztése meg legyen zavarva, foly-
ton fájjon a feje és bőre tele legyen minden-
féle pattanással, az igyek hetenként egyszer-
kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes
»Ferenc József« keserűvizet. — Közkörhá-
zakban végzett orvosi megfigyelések szerint a
Ferenc József viz gyorsan, biztosan és igen
enyhén hat s ezért kiváltság a gyomor-, bél-,
vese-, máj- és epehólyagbetegség használatát
szívesen.

* Ismét elhalasztották a Lőblé-
féle milliárdos szeszper tárgyalá-
sát. Az oradeai törvényszék második
szekciójának a büntető tanácsa teg-
napra tűzte ki a milliárdos Lőblé-féle
szeszper tárgyalását, amelyet a mult-
ban több ízben halasztottak el. Ebben
a perben most sem történt érdemben
tárgyalás és arra való tekintettel, hogy
a tanuk nagyrésze nem jelent meg, a
törvényszék a per tárgyalását július
15-ére halasztotta el.

* Orvosi hír. Dr. Kecskeméti Andor
gyermekorvos a mai naptól kezdve
újra rendel.

* Kiközösítették három Habs-
burgot. Bécsből jelentik: Az osztrák
kormány nemrég családi ellátási alapot
teremtve, amelyből a Habsburg-ház
tagjainak rendes járandóságokat fizet.
Valószínűleg nem annyit, mint a többi
bécsi munkanélkülinek. Az osztrák
kormány most Ferencz Szalvátor, Jó-
zsef Ferdinánd és Henrik Ferdinánd
volt főhercegeket törölte az ellátási
alapból, mert 1918-ban, az osztrák
népköztársaság kikiáltásának idején
lemondottak rangjukról. A három fő-
herceg nem viselheti a Habsburg ne-
vet, a főhercegi címet és tilos az osztrák
állampolgároknak büntetés terhe
alatt császári fenségnek szólítani őket.
Mégis szép az a Dollfuss-Schusch-
nigg-féle »Rendiállam«.

* A nyugati szert. izr. hitközség
fiúárvaháza és Aggokháza vezetősége
közli, hogy a község nagy halottja
utáni harminc napos gyászban, de az
országos gyászra tekintettel is, a tea-
estélyek elmaradnak. Megkérjük a tea-
estélyeket látogató jótékony közönsé-
get, hogy jegymegváltás címen intéz-
ményeinket addig is támogatni szíves-
kedjenek.

Százötven szegény
vézna gyermek

A Zsidó Árvagondozó évenként
150 szegény, vézna gyermeket
nyaraltat a hegyek között, Tihuli-
bón. A 150 gyermek nem mind-
egyike árva, azokat is elküldik, az
életet és egészséget adó fenyesek
közé, akiknek vannak szülei, de
ezeknek a szülőknek nincs mód-
jukban, hogy gyermekeikkel felerő-
sítsék az élet kemény és küzdel-
mes harcaira. Az Árvagondozó
ezidén épp úgy, mint évek óta
mindig 150 arra érdemes vérsze-
gény, gyöngye gyermeket küld el
néhány heti nyaralásra. Természe-
tesen ez a jótékonykodás sok pénzbe
kerül és ezért felhívják minden-
kit, hogy, aki teheti, járuljon hozzá
ehhez a valóban nemes célhoz és
adakozzon anyagi tehetségéhez
mérten, amikor ebből a célból
fölkeresik a gyűjtőbizottságok.

x Sista Szanatórium, Budapest,
I. Ráth György-u. 5. A főváros egyik
legideálisabban fekvő és orvosilag leg-
tökéletesebben felszerelt gyógyintézete.
Bel- és ideggyógyászat, sebészet, szülészet,
nőgyógyászat, urológia, stb. Röntgen. Ké-
miai és mikroszkopiai laboratórium.
Elektrocardiograph (szívvizsgáló). Krogh
féle alapanagy csere vizsgáló készülék.
Enterocleaner (bélfürdő). Modern viz-
gyógyintézet. Orvosi vezetett vil-
lanyüzemi konyha! Elsőrendű ellátás!
9700 négyszögletes park! Olcsó árak!

* Wizó-gyermekdelután. Nem is
csoda, hogy nemcsak a gyermekek, de
a felnőttek is folyton ostromolják a
Városi Színház pénztárát, mert az a
látványosság, amit Sonnenwirth Klári
50 növendéke fog a közönségnek nyuj-
tani, nem mindennapi élmény lesz. A
legtöbb szereplő, mint kiforrott kis mű-
vésznő fog a közönség előtt megjelenni.
A torna és a tánc ritmusa, a gyönyörű
toalettek, a tökéletes rendezés előre
garantálják a sikert. Siessen mindenki
jegyét megszerezni a városi színház
előcsarnokában 3—5-ig.

x Clubul Turistic din Bihor június
21-én, vasárnap, turát indít Băița-
Por-tale-Pesterea Kondor-Izvorul-Crișului
utiránnyal. Ezt a turánkat mindazok
figyelmébe ajánljuk, kik a könnyű hét-
végi pihenést kedvelik. Indulás reggel
6-kor. Részvételi díj 110—130 lei. Je-
lentkezni: Str. Brătianu 1. CTB-iroda,

„OLLA“ Cristalin és Tropic a leg-
modernbb minőségek az
1959701 számú amerikai Patent szerint
a legjobb Preservativ 5 évig eláll.

* A törökök árják. Berlinből je-
lentik: A birodalmi belügyminiszter
rendeletet bocsájtott ki, amely szerint
a törökök árjának tekintendők és e
szerint kell velük elbánni.

MODERN KÉP

— Annyira tetszik önnek a festmé-
nyem? — kérdezte egy nagyon modern
festő egy csinos fiatal asszonytól, aki
hosszasan nézte a művész legújabb képét:
— Elragadó! Csodálatos! Ennivaló!
— Ennivaló? A nap?
— Oh, bocsánat, azt hittem, hogy
sajt . . .

**113 vádlottja van a kaszáske-
resztes pörnek.** Békésgyuláról jelen-
tik; Ma kezdte meg a törvényszék
113 kaszaskeresztes ügyében a főtár-
gyalást. Állam és társadalom ellenes
büntett és vétség volt a vád a Bö-
szörmény párti kaszaskeresztesek ellen,
akik néhány héttel ezelőtt arra szövet-
keztek, hogy elfoglalják Békésmegyét,
majd Békéscsabát, aztán Budapest el-
len vonulnak és a magyar fővárosban
Böszörmény Zoltánt kiáltják ki Ma-
gyarország urának.

x Ma kedden gyermekbarát tea-
estély van.

**Daniel Berger fabrica de spirt
și de drojdie S. A. Oradea.** Bilanțul
General. Contul imobilelor 140.763. Con-
tul edificii 377.718. Contul Instalațiuni
1.306.998. Linia de garaj 2270. Butoaie
1970. Efecte de valori 64.859. Debiteri
839.750. Contul cassa 1709. Activ total
2.736.037. Capital social 1.500.000.
Fond de rezerve 104.000. Fond de re-
zerve pt. deprecierea valorilor 518.050.
Fond de rezerve pt. răscumperarea
dreptului fabricarea drojdiei 600.000.
Creditori 5904. Contul profit și pier-
dere: report din anul trecut 5560.
Beneficiul net din anul ct. 2493. Pasiv
total 2.736.037. Oradea, la 31 Decem-
brie 1935. Contul profit și pierdere.
Spezele totale 73.466. Dotațiunea con-
tului fond de rezerve pt. deprecierea
valorilor 149.585. Beneficiul reportat
din anul trecut 5560. Beneficiul net
din anul ct. 2493. Debit total 231.104.
Benefiul brut 231.104. Credit total
231.104. Oradea, la 31 Decembrie 1935.
Consiliul de administrație. Comitetul
de censored.

* Adományok a dr. Kecskeméti Lipót
emlékalapra. Felhívjuk hűveinket és mind-
azokat, akik Istenben boldogult főbábszín-
emlékére létesített »Dr. Kecskeméti Lipót«
emlékalapítványhoz hozzájárulni óhajtanak,
hogy adományaikat a hitközség titkárságába
(Str. Reg. Carol II.) beküldeni, vagy bejelen-
teni szíveskedjenek. Nyugati szert. izr. hit-
község.

TEKE

Szombat este meghívások mérkőzés
keretében megütköztek a Matador és
Electrica csapatai. A mérkőzés komoly,
izgalmas sportot hozott és a jól felja-
vult Electrica fokozott erőfeszítésre
készítette a Matadort. A két csapat így
állt fel: Matador: Mertz Sándor, Rigel-
ser József, Szabó Lajos, Szabó Sándor,
Nagy János, Constantin, Akker N.
Lindenfeld J., Nagy S. Ferenc, Mago,
Nistor Joan, Moldovan Gábor.

Electrica: Mihoc Eftimiu, Barabonta
Pál, Hajdu János, Porumb Gábor,
Negrut Joan, Jofneac J., Takács Béla,
Teleki Kálmán, Kiss László, Deryei L.,
Gherdan G., Szűcs Ferenc és Virányi
Ferdinánd. Az első menet az Elect-
rica nyerte, de a többi négy a Mata-
dor volt s végeredményben biztosan
győzte le ellenfelét. A végeredmény
230:199 volt a Matador javára. A
Matador a jövő héten a Stăruința jó-
képességű csapatával ütközik meg.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lei, legkisebb apróhirdetés 30 lei. — Előfizetők kedvezményt kapnak
Szelvénykedvezmény szigorúan 10 szög érvényes

Lakás

Kiadó utcai különbejáratú butorozott szoba. Egy szoba, konyha, speiz, Str. Cantemir 20, 2710

Szoba 2 személynek kiadó teljes ellátással és fürdő szoba használattal, Parcul Traian 1. 18. ajtó. 2711

Kiadó július 1-ére különbejáratú parkettes, cserépkályhás, 2 ablakos utcai szoba külön előszobával és fürdőszobával. Esetleg butorozva is, Str. Densuianu No. 23.

Gyermek esőkabátok 6-19 éveseknek igen olcsón, komplé, kosztüm, férfi szövetek nagy maradványban. Minden selymek s mosó anyagok nagy választékban Ep. Pável 27. 6

Különálló udvari butorozott szoba kiadó, Str. Xenopol 17. 2692

Üzemhelyiség központban motorárammal, vízzel azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2685

Kiadó kapu alatti különbejáratú szoba azonnalra, Gonda, Strada Vlahuța 36. 2667

Irodának vagy műhelynek alkalmas üzlethelyiség azonnalra kiadó. Értekezni a házfelügyelőnél. Parcul Eminescu 2

Cimre ügyelni!

Olcsón és jól vásárolhat!

harisnyút, keztyűt, fürdő-
dreszt, ridikült, férfitingit,
nyakkendőt, zoknit és min-
den rövidítést.

SEZSZNKINÉL, Sas-passage.

Kiadó lakásokat, üzlet és raktárhelyiségeket nyilvántartjuk. Díjtalan közvetítés. Háztulajdonosok jelentésként bekiadó helyiségeiket. Háztulajdonosok Szövetsége, Rimánóczy-ucca 8.

Borpince Regina Maria-tér 2 szám alatt augusztusra kiadó.

Mérlegek

speciális készítését
és javítását valamint
mindennemű lakatos
munkákat szaksze-
rűen olcsón vállal
az

Automat

lakatos és mérlegkészítő
üzem. General Mosoi 7.

Magánház, új, modern háromszobás lakással közközháznál augusztu-ra kiadó, Averescu 21-a. 2595

Kiadó azonnalra, modern négy szoba, hallos lakás. Alea-Romei 2. Felvilágosítás nyújt házfelügyelő. 2544

Kiadó egy szobás lakás mellékhelyiségekkel július 1-re. Regele Ferdinand 22. 901

Kétszobás uccai, 1 szobás lakás azonnalra kiadók, Decebal 42. Értekezni Str. Vlahuța 72. 2671

Ne izzadjon hiába

hanem vegyen
sürgősen egy
gyorsfőzőt
Heti 30 lei
részletre

Spitz József „FIERUL”
vaskereskedésében,
Piata Mihai Viteazul 6.
Kereskedelmi Csarnok. Saroküzlet

Kiadó 2 irodahelyiség, raktárnak is nagyon alkalmas. Avram Iancu 10. szám.

LEVELEZÉS

Sport, sránd- és mozipartnert keres intelligens fiatal ember. Lehetőség fényképes levelet kér a kiadóra, „Költségeket fedezem” jellegre. 977

Hajfestés, minden színben felöltséggel 150 leitől, Fekete, Reg. Ferdinand 25. 2716

Gyomorégés, gyomorsavtúltengés, emésztési zavarok, epebaj ellen biztos hatású a Magotin gyomorpör. Lerakat: Csanda gyógy-szertár. 1517

Varga, lakástisztítási vállalat-költözőt. Joan Ghica No. 4 al. Szőnyeg- és tolltisztítás. 5218

NAPLÓ

KÖNYVTÁR
ELŐFIZETŐINEK
havi 15 Leiért
10,000 kötet

DISZ bőrvöket, minden színben és méretben legújabb minták szerint hozott anyagból is olcsón készítek. Régi bőrvöket átalakítok, Str. Miron Pompiliu 1. kapu alatt balra. 1701

Állást keres

Szakácsnő jó bizonyítvánnyal állást keres, vidékre is megy. Seres Eszter, Str. Bukovina No. 31

Állást nyer

Mindenes szobaleány jó bizonyítvánnyal felvétetik, Regele Ferdinand 12. földszint 2. 2708

Perfekt szakácsnő, köser konyhához felvétetik, Str. Pável 20. II. em. 10. 2715

Borbélysegédet azonnalra felvesz Fekete, Regele Ferdinand No 25, 2717

Jobb mindenes szobaleányt keres magános urinó azonnalra, Zamfirescu 2, Alsó csengő, 2718

Jó megjelenésű kenyeresleány felvétetik a Royal kávéházba. 2668

Suche deutsches Fräulein auf Nachmittag adressen erbeten in der adm. des Blattes 700

Jég szekrények
nagyon olcsó
árban
részletre is
kaphatók

GÁL vaskereskedés.

Str. Alexandri No. 46/a.

Intelligens gyermekgondozónő vidékre kerestetik. Cim Kohn Jenő, Str. Dr. Aurél Lázár 17. 2698

Kifutó felvétetik. (Szombat megtartásával). Str. Gen. Negulescu 30. (volt Parcului). 2687

A nagyérdemű közönség értékes ékszereit
Kertész Testv.

ékszerkészítő, vésnök és óras műhelyből rendeli meg, ahol szép kivitelben készülnek arany, brilliáns ékszerek, átalakítások, foglaltások és javítások.
Bulv. Regele Ferdinand 18

ALPACCA-
és KROM-
evőeszközök,
PRINZ-féle
zománczott
EDÉNYEK

Nagyban és kicsinyben
STERN JÓZSEF
vaskereskedése, Piata Mihai Viteazul 2. — Telefon 8-92.

ADÁS-VÉTEL

Egy bódé, melyben paprikát árulnak, betegség miatt azonnal eladó. Értekezni lehet Sebestyennénél, a tej-piacca szemből.

Kitűnően működő gyógyszer-mérleg eladó. Balázs, Strada Alexandri No. 34. 2664

Eladó több. nagyobb, kisebb házak kedvező feltételekkel, Tatyne, Str. Vlahuța 42. 2696

Eladó konyhaberendezés, függöny hármablakra (fehér himzett fillet betéttel) goblenképek, villanylámpa, kerek asztalka stb. Str. Miron Pompiliu 1 kapuval szemben. 8011

Goblenképek
készen kaphatók, rendelkezésre is készülnek
Rosenfeld ke-
keretezőnél,
Str. Avram Iancu 10.

Eladó 3x1 lámpás hálózati rádió 2000 leiért. Cim a kiadóban

GYÖNYÖRŰ beltéri különböző méretű perzsaszőnyegek eladók. Str. Miron Pompiliu 1. Rosenzweig-palotával szemben.

Ablakroletta
abrosz, törülköző pohártörő, lepedő vászon, fürdőlepedő nagyban és kicsinyben
Legolcsóbb forrás
„ASTRA”
szövőde

Str. Prof. D. Pompeiu No. 8.

Bejár az Aurel Vlaicu 20. alatt is

Motorkerékpár, 7000 Leiért eladó, Str. Saguna 7. 2686

Eladó Modern garderober szekrény, hálósoba berendezés, Söberl ág és kerek asztal, Rothschild, Alexandri 23. 5016

Szép gyermekkosci jó állapotban eladó. Cim a kiadóban. 9176

KÜLÖNFÉLE

Monopol römmit a nyári hónapokra kölcsön vennék. Niszel, Str. Pavel 20. II. em. 2714

Petroleumfűzők gyári javítása Stern műszerésznel, Avram Iancu 18. 2389

Mindenféle himzést, monogramozást szépen és olcsón vállalkozom. Vendéglőnek kiválóan alkalmas. Cim kiadóban. 6777

Elcserezném egy két ajtós jég-szekrényt egy ajtósra, esetleg eladnám. Vendéglőnek kiválóan alkalmas. Cim kiadóban. 6777

HIRDESSZEN

A
NAPLÓ-ban

SZINHÁZ

Kedd délután 5 órakor: *Urilány*. Zilahy Lajos világsikerű vigjátéka (Rendes helyárrakkal).

Kedd este 9 órakor: Szezonzáró bucsú-előadás — *A néma levente*. (Rendes helyárrakkal).

Szezonzáró bucsúelőadás. Ma keddén este bucsuzik Oradea közönségétől a Cluji Magyar Színház ragyogó együttese és ebből az alkalomból a színház igazgatósága a szezon legjobb sikerű ujdonságait tűzte műsorra Délután 5 órakor Urilányt, és este 9 órakor A néma leventét. Mindkét előadás rendes helyárrakkal kerül színre. Mindazoknak, akiknek nem volt még alkalmuk e két nagy sikerű ujdonságot végignézni, úgy okvetlen gondoskodjanak idejében jegyről, mert a két bucsúelőadásra óriási az érdeklődés. Jegyek elővételben kaphatók 11—1-ig és 4—7-ig.

Rádió-Műsor

Kedd, június 16.

București 13 Gramafonlemezek, 13.25 Sporthirek 13.40 Gramafonlemezek. 13.15 Hírek és előadások. 18 Lemezek 19 Felolvasás. 19.20 Gramafonlemezek. 20 Előadás. 20.20 Sibiceanu és Kofler kézzongorás hangversenye. 20.55 Mihailescu-Ciorba énekel. 21.15 Előadás. 21.30 Szimfónikus hangverseny 23.20 Zene közvetítése egy étteremből. 23.55 Hírek.

Budapest 7.45 T. és H. 8.20 Étrend. 11 H. 11.20 F. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Harangszó. 13.05 Énekegyüttes. 14 L. 17.10 Asszonyoknak. 18 Zongora. 18.40 E. 19 Cigányzene. 16.55 E 20.30 Opera 24.15 Cigányzene. 1.05 Hírek.

Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság

(M. F. T. R.)

Igazgatóság: Budapest, V., Mária Valéria-u, 11
Telefon: 81, 8, 80. Sürgőnycim: MEFTER

Utazzon a Dunán személyhajóinkon!

A hajón való utazás kényelmes, egészséges és olcsó!

SEMÉLYHAJÓJÁRATOK:

Expresshajó: Wien—Budapest—Belgrád—Russe—Giurgiu között hetenként kedvezményes átalányutazás a hajón, továbbá Várna tengeri fürdőbe és Istanbulba.

Személyhajó: Budapest—Wien között hetenként háromszor, Budapest—Mohács között naponként, Budapest—Esztergom között naponként többször, Budapest—Római-fürdő—Békásmegyert pünkösdfürdő között naponként többször, Tiszaszülő—Szolnok—Csongrád—Szeged között.

Turistahajó: Budapest—Esztergom között vasárnapokon, „Zsófia” sétahajó a budapesti Dunán.

Legszebb férfi öltönyök, felöltők legolcsóbb árban készülnek

Máthé

úriszabónál, Str. Alexandri 50.
Elsőrangú szabás. Pontos kiszolgálás!

KALAPOT

elegáns férfi csak

Heller és Deutsch

gyári lerakatában vásárol
Str. Nicolae Iorga 21.
Újjá alakítjuk használt kalapját!

Kihúzták a 6 millió nyereményt

București, június 5.

Kihúzták a következő nyereményeket (Felelősség nélkül):

6 millió 18.409
2 millió 59.770
1 millió 16.475
400 000 leiesek: 40.230, 53.644 11.827.864.

Kétszázegyesek: 64.983, 65.412, 29.713.224, 64.127, 59.165, 9.493, 51.031.228, 39.056.

Annexa 1 millió 249.690, 204.716, 161.946, 219.118.

Annexa 100 ezer lejes: 227.212, 249.510, 131.933, 159.933.

Végzódások még nem ismeretesek

Hol kíván nyaralni?

A „NAPLÓ” társasutazásai általán-rendszerű egyéni nyaralásai

a Napilapok Egyesült Utazási Osztályának rendezésében

a legkellemesebb és legolcsóbb nyaralási lehetőségeket nyújtják Önnek bő választékban

Már igénybevehető

Carmen Sylván, a Fekete-tenger partján, 10 teljes nap, oda-vissza vasúti költséggel, teljes étkezéssel — 2.750 lei. Társasutazás (hosszabbítás lehetséges). Visszaindulás: június 19. Visszaindulás: június 30. Jelentkezési határidő: június 12.

Baia-Marén egyéni általán nyaralás. Jelentkezés bármikor. Teljes ellátás, folyóvízes szállodai szobákban egy hétre 950 lei, 10 napra 1.350 lei, 1 hónapra 3.650 lei.

Sovátán általán-kurák egész nyáron folyamán, a főszezonban is, legolcsóbb árakon. Kérjen tőlünk árajánlatokat, igényei, az időtartalom és a kezdési időpont megjelölésével.

Előkészületben

Konstantinápolyi társasutazás Várnai társasutazás, Körutazás az ország legszebb fürdőhelyein. Tizenöt napos társasutazás autokáron.

Figyelje részletes közleményeinket! Kérjen prospektust!

Jöjjön velünk Carmen Sylvára

10 napon túli tartózkodás esetén minden egyes további napért 170 azaz százhetven lei kell fizetni

2.750 lei.

Kérjen részletes, prospektust azonnal utazási osztályunktól.

Nyaralás kezdődik június 20-án. Jelentkezési határidő június 10-én.

A Napilapok Egyesült Utazási Osztályának rendezésében.

A Franklin-nyomda telefonszáma 7-2